

Ders: Jîn #6

Reading Comprehension:

Read each section of “Jîn” (*jimara şeşê*) for general comprehension. Write a summary statement (in Kurdish) for these sections:

Remezani: _____

Azadîa rastî çî ye? _____

Estêre: _____

“ ” Back Translation:

The quote in “Jîn” is from the book of Isaiah in the Old Testament of the Bible. Write the translation for the quote. (Then compare your answer to the translations on the next page).

Original Quote: **Vocabulary Practice #1:**

Is not this the kind of fasting I have chosen: to loose the chains of injustice and untie the cords of the yoke, to set the oppressed free and break every yoke? Is it not to share your food with the hungry and provide the poor wanderer with shelter – when you see the naked, to clothe him and not to turn away from your own flesh and blood? [New International Version] – Isaiah 58:6-7

I'll tell you what it really means to worship the LORD. Remove the chains of prisoners who are chained unjustly. Free those who are abused! Share your food with everyone who is hungry; share your home with the poor and homeless. Give clothes to those in need; don't turn away your relatives. [Contemporary English Version]

The following words (going down the column) are written in the order in which they occur in “Jîn.” All of the words on this page are from page 1 of “Jîn.” Find the words in the text and try to guess their meanings from the context.

Remezani _____	qanûnî _____
li demê _____	dîtin, bibîne _____
meşreb _____	xwaringeh _____
rojî _____	rêbar _____
cawazî _____	dîwendar _____
li heyva maî _____	dîar _____
rojhelat _____	gerrandin, bigerrîne _____
pêşniare (kirin, bike) _____	çavêt xu li ser ... (gerrandin, bigerrîne)
(man, bimîne) guhişî _____	reqîse _____
parêz e _____	hêjayî _____
qebîlnekirî ye _____	birîar (dan, bide) _____
di xema ... (dan, bide) _____	xirabî _____
zerrê _____	vegerandin, vegerîne _____
heta _____	çavêt xu têk (dan, bide) _____
tif _____	çavêt xu têk (dan, bide) _____
pitir zêde (kirin, bike) _____	bi rastî _____
bi vî awayî _____	neberçav _____
pêşbezî (kirin, bide) _____	xelat (kirin, bike) _____

Check your definitions with the ones in the Word List (pages 4-7). Write some original sentences using some of the vocabulary above.

 Vocabulary Practice #2:

The following words (going down the column) are taken from pages 2-4, 7 in “Jîn.” Find the words in the texts and try to guess their meanings from the context.

ragehandin, ragehîne _____	hizir u bîr _____	hewîn _____
pê şa (bîn, bibe) _____	xêyal _____	êxsîr _____
hizir u bîr _____	bîr _____	êxsîr (kirin, bike) _____
dirist (kirin, bike) _____	bi dîarbînî _____	çavdêrîa ... (kirin, bike) _____
neqîş (kirin, bike) _____	bi gîanî _____	sêwî _____
hiş u bîr _____	temam (kirin, bike) _____	qesir _____
vêca _____	çewtî _____	binîat _____
veşartî _____	girî _____	şîşik _____
talan _____	barsul _____	xanim _____
hêsîdî _____	tengav _____	şeneq (kirin, bike) _____
mendehuş (kirin, bike) _____	nan _____	têbînî _____
mebest _____	nîvî (kirin, bike) _____	texmîn (kirin, bike) _____
neraserbar _____	derbeder _____	

Check your definitions with the ones given on the next page. Write some original sentences using some of the vocabulary above.

 Conversation:

Give your Kurdish friends a copy of “Jîn” and discuss the topics with them. Prepare some original questions or comments to discuss with them, too.

Word List Definitions:

- aştî çêkirin, aştî çêke** to make peace. (Wî divêt em li gel êk u dû aştî çêkîn. *He wants us to make peace with each other.*)
- aynî** religion
- barsul** yoke [e.g., that links two oxen together so that they can pull with great strength]
- belingaz** (1) poor (Belingazê derbeder di xanîê xu da bihewe. *Shelter the miserable [homeless] poor person with your own house.*)(2) wretched(3) miserable(4) unhappy
- bi gîanî** inwardly (... bi gîanî raman u hewes yêt gunnehbar hebit. ... *and inwardly have sinful thoughts and emotions.*)
- bi rastî** really
- bi vî awayî** so (Ma Xwidê bi vî awayî turre ye? *Is God so angry?*)
- binîat (m)** nationality (Estêrê binîatê xu bu kesê ne digut. *Esther didn't tell anyone what her nationality was.*)
- birîar dîtîn, birîar bibîne** to determine (Erê hêjâyê me ji televizîonê u ji hêmî tişt li ser internetê birîar dît? *Are our values determined from [what's on] the television and from everything on the internet?*)
- cawazî** difference (Heker kesek bi rojî bit çi cawazî heye heker bi şev bit yan bi roj bit? *If someone fasts what difference does it make if he fasts during the night or during the day?*)
- çavdêrîa ... kirin, çavdêrîa ... bike** to raise [a child] (Wî çavdêrîa kiça mamê xu kir. *He raised his niece.*)
- çavêt xu gerandin, çavêt xu bigerrîne** to have wandering eyes [e.g., to look a woman up and down] (Erê zelum çavêt xu li ser jinka u kiçka digerrînin. *The men look the women and girls up and down.*)
- çavêt xu têk dan, çavêt xu têk bide** (1) to look somber (Demê hîn rojîa digirin nav çavêt xu têk ne din, herweku dûrî dikin. *When you fast, don't look somber like the hypocrites do.*)(2) to disfigure (Ew nav çavêt xu têk din da bu xelkî dîar bikin, ku ew bi rojî ne. *They disfigure their faces so that people will notice them when they are fasting.*)
- çewtî** injustice (Zincîrê çewtîê bişkêne. *Break the chains of injustice.*)**dan poşî, poşî bide** to turn away from
- derbeder** (1) untidy(2) miserable (Belingazê derbeder di xanîê xu da bihewe. *Shelter the miserable [homeless] poor person with your own house.*)
- dêm (m)** face (Dêmê xu bişu da bu xelkî dîar ne bit tu yê bi rojî. *Wash your face so that it won't be obvious to people that you're fasting.*)
- di xema ... dan, di xema ... bide** (1) concerned about (Hindek car pêtivî ye biçite xestê u mala wê di xema sehetê wê dane. *Sometimes she has to go to the hospital and her family is concerned about her health.*)(2) worried about

dîar	showy (Pirrça wan dîartir e. <i>Their hair is getting more showy.</i>)
dîar bîn, dîar bibe	to be obvious (Dêmê xu bişu da bu xelkî dîar ne bit tu yê bi rojî. <i>Wash your face so that it won't be obvious to people that you're fasting.</i>)
dîarbînî	outwardly (Erê rojîa te dibit berîkanê da bibînî kî dişêt bi rojî bit bi dîarbînî? <i>Does fasting become a contest to see who can keep the fast the best outwardly?</i>)
dirist kirin, dirist bike	to draw (Xwidê hizir u bîr daî ne me da em bişêîn wêna dirist bikîn u kiras u fistana neqîş bikîn. <i>God gave us minds so that we could draw pictures.</i>)
dîtin, bibîne	to notice (Min dîtin hindek pencerêkê xwaringeha bi rojnama girêdaî ne. <i>I noticed that some of the windows of the restaurants were covered with newspaper.</i>)
dîwendar	transparent (Hiçikê wan piç piç dîwendartir dibin. <i>Their sleeves are slowly getting more transparent.</i>)
eger	reason (Ev birîare nabite egerek bu turrebîna paşai. <i>This would not have been a reason to bother the king.</i>)
erê	[question particle, used primarily in writing] (Erê mebesta rojê ewe tu ne xwî yan tu bîra werîa feqîr u jara bikî? <i>Is the meaning of fasting that you don't eat or that you remember the poor?)</i>
Estêre	Esther (Estêre sêwî bî. <i>Esther was an orphan.</i>)
êxisîr	exile (digel kumek êxsîra <i>with a group of exiles</i>)
êxisîr kirin, êxisîr bike	to [take into] exile (Eve hat bî êxisîr kirin ji Urşelîmê. <i>He was exiled from Jerusalem.</i>)
fantazîe (Ar)	fantasy (Heker em bihêlîn hizir u bîrêtu xu bikevine peî fantazîe ya gunnehbar ... <i>If we allow our minds to chase after sinful fantasies...</i>)
gerandin, bigerrîne	(1) to show around(2) to take through(3) to take someone for a walk(4) to manage(5) to administer(6) to turn(7) to rotate
girî	cord (girîa barsula <i>cord of the yoke</i>)
Hamanî	Haman [one of the Jews' enemies; his story is found in the book of Esther] (U bi Hamanî hate şeneq kirin. <i>And Haman was hung [on his own gallows!]</i>)
hevber	teammate
hewîn, bihewe	to shelter (Belingazê derbeder di xanîe xu da bihewe. <i>Shelter the miserable [homeless] poor person with your own house.</i>)
hêjaî	value (Erê hêjaîyêtu me ji televizîonê u ji hêmî tişt li ser internetê birîar dit? <i>Are our values determined from [what's on] the television and from everything on the internet?)</i>
hêlûyî vegerîn, hêlûyî vegere	to lure (Wî divêtu hêlûyî me vegerînit heta em bêjîn, "Ma vêca ewe ne baş e". <i>He wants to lure us [into sin] until we say, "Oh this really isn't so bad."</i>)
hiş u bîr	intellect (Xwidê hiş u bîr daî ne me da em bişêîn bixwînîn u binvîsîn. <i>God gave us intellect so that we could read and write.</i>)
hizir	thought (Heker em bihêlîn hizir u bîrêtu xu bikevine peî hizir ya gunnehbar ... <i>If we allow our minds to chase after sinful thoughts...</i>)
hizir u bîr	mind (Heker em bihêlîn hizir u bîrêtu xu bikevine peî hizir ya gunnehbar ... <i>If we allow our minds to chase after sinful thoughts...</i>)
hizir u bîr	mind (Xwidê hizir u bîr daî ne me da em bişêîn wêna dirist bikîn u kiras u fistana neqîş bikîn. <i>God gave us minds so that we could draw pictures and design [clothes].</i>)
hêsîdî	envy
heta	even (Min guh lê bî hindek miruv heta tifa xu nada'îrin heker bi rojî ne. <i>I heard that some people won't even swallow their own saliva if they're fasting.</i>)
ketin pêî ..., bikeve pêî ...	to chase after (Heker em bihêlîn hizir u bîrêtu xu bikevine peî hizir ya gunnehbar ... <i>If we allow our minds to chase after sinful thoughts...</i>)
kum	(1) crowd(2) mob(3) group (digel kumek êxsîra <i>with a group of exiles</i>)(4) society
li demê	during (Hevalêtu min li demê rojê çi tiştî naxwin. <i>My friends don't eat anything during the day [during Ramadan].</i>)
maî	the rest of (li heyva maî <i>the rest of the month</i>)
man guhişî, bimîne guhişî	to be surprised (Ez mam guhişî! <i>I was surprised!</i>)
mebest (f)	intention (mebestêtu baş <i>good intentions</i>)

mendehuş kirin, mendehuş bike	to boast (Heker em mendehuş bikîn ... <i>If we boast...</i>)
meşreb	(1) sunset(2) dusk (Piştî meşreb ew gelek xwarinê dixwin. <i>After sunset they eat a lot of food.</i>)
nan	food (Nanê xu li gel yê birsî nivî bike. <i>Share your food with the hungry.</i>)
neberçav	unseen
neqîş kirin, neqîş bike	to design (Xwidê hizir u bîr daî ne me da em bişêîn wêna dirist bikîn u kiras u fistana neqîş bikîn. <i>God gave us minds so that we could design [clothes].</i>)
neraserbar	uncontrolled (Hewesêt me neraserbar bin. <i>Our emotions get uncontrolled [out of control].</i>)
nivî kirin, nivî bike	to share (Nanê xu li gel yê birsî nivî bike. <i>Share your food with the hungry.</i>)
parêz	medical (Parêz e pêtivî ye ew bi rojî nabit. <i>Medically, she should not fast.</i>)
pê şa bîn, pê şa bibe	to enjoy (Xwidê dest yê daî ne me da em tiştê nerim yê bu me çêkirîn pê şa bibîn. <i>God gave us hands so that we can enjoy the soft things he made for us.</i>)
pêşbezî kirin, pêşbezî bike	to compete (Hindek miruv dijî êk u dû pêşbezî dikin da bizanît kî qanûnîtir e ji hemîa? <i>Do some people compete with each other to know who is the most legalistic?</i>)
pêşnîar (f)	suggestion
pêşnîare kirin, pêşnîare bike	to suggest (Ewan pêşnîare kir em pêk ve biçîn bixwîn. <i>They suggested we go eat together.</i>)
pile	points (Ew dê pile wer girit. <i>He will get points [for playing the game].</i>)
pile wergirtin, pile wer bigire	to get points (Ew dê pile wer girit. <i>He will get points [for playing the game].</i>)
pitir zêde kirin, pitir zêde bike	to go to extremes (Erê mebesta rojê ewe pêtivî ye ez pitir zêde bikim da Xwidê razî bit? <i>Is the meaning of fasting that we must go to extremes in order to please God?</i>)
pîtze	pizza qanûnî legalistic (Hindek miruv dijî êk u dû pêşbezî dikin da bizanît kî qanûnîtir e ji hemîa? <i>Do some people compete with each other to know who is the most legalistic?</i>)
qebîlnekirî	refuse (Belê qebîlnekirî ye rojî bihêlit. <i>She refuses to let the fasting go.</i>)
qesir	palace (qesira paşai <i>the king's palace</i>)
qurs	(1) difficult (karê qurs difficult cards)(2) hard(3) heavy
ragehandin, ragehîne	to communicate (Wî divêt em li gel êk u dû ragehandin. <i>He wants us to communicate with each other.</i>)
Remezani	Ramadan [the month of fasting in the Islamic religion; based on the lunar calendar]
reqîse	belly dancer (Zelam seî dikin reqîsê. <i>The men watch the belly dancer.</i>)
rêbar	passerby (Min dîtin hindek pencerê xwaringeha bi rojnama girêdaî ne da rêbar yê rojî ne bînin ka kî ne bi rojî ne. <i>I noticed that some of the windows of the restaurants were covered with newspaper so that passersby wouldn't see who wasn't fasting.</i>)
rojhelat	sunrise
rojî	fasting (Erê mebesta rojê ewe tu ne xwî yan tu bîra werîa feqîr u jara bikî? <i>Is the meaning of fasting that you don't eat or that you remember the poor?</i>)
serçilî kirin, serçilî bike	to go to extremes (Erê mebesta rojê ewe pêtivî ye ez serçilî bikim da Xwidê razî bit? <i>Is the meaning of fasting that we must go to extremes in order to please God?</i>)
sêwî	orphan (Estêre sêwî bî. <i>Esther was an orphan.</i>)
şeneq kirin, şeneq bike	to hang [someone] (Hamanî şeneq bikin! <i>Hang Haman!</i>)
şîşik	scepter [e.g., of a king]
talani	greed
temam kirin, tamam bike	to accomplish (Ma bi rastî mebesta rojî tamam bikît? <i>Does that really accomplish the goal of fasting?</i>)
tengav	oppressed (Tengava azad bike! <i>Free the oppressed [people]!</i>)
texmîn kirin, texmîn bike	to guess
têbînî	(1) comment(2) footnote(3) postscript (Silav u têbînî. <i>Greetings and comments.</i>)
têk dan, têk bide	to provoke

tif (f)	saliva (Min guh lê bî hindek miruv hîeta tifa xu nada'îrin heker bi rojî ne. <i>I heard that some people won't even swallow their own saliva if they're fasting.</i>)
tîm	team (Tu dişêî wekî tîma yarıa bikî. <i>You can play in teams.</i>)
vêca	thereby (Heker em devêt xu bi kar bînîn da zehîf bixwîn, u vêca bibîn qelew... <i>If we use our mouths to overeat and thereby get fat...</i>)
vegerîan, vegerîne	(1) to return (Dihî babê min ji Kurdistanê vegerîa. <i>Yesterday my father returned from Kurdistan.</i>)(2) to turn away from
vegerîn, vegere	to restore (Xuşî ya min bi qurtalîa xu li min vegerîne. <i>Restore to me the joy of your salvation.</i>)
veşartî	hidden (Heker em bihêlîn çavêt xu sehîkinê tiştê veşartî ... <i>If we allow our eyes to look at hidden things [things that should be private]...</i>)
xanim	title of a queen (Estêre Xanim <i>Queen Esther</i>)
xelat kirin, xelat bike	to reward (Babê te ewê bi dizîkî ve dibînit dê te xelat kit. <i>Your Father who sees what is done in secret will reward you.</i>)
xêyal	imagination (Heker em bihêlîn hizir u bîrêt xu bikevine peî xêyal ya gunnehbar ... <i>If we allow our minds to chase after sinful imaginations...</i>)
xirabî (m)	the evil one [Satan] (Hêjaîyêt me wekî hêjaîyêt xirabî? <i>Are our values the same as the values of the evil one?</i>)
xuşav	fruit stew (prunes, raisins, figs, and walnuts) (Min xuşav yê çêkirî. <i>I made fruit stew.</i>)
yarîkirin	game (zanîarîêt pêtivî bu yarîkirna "Texmînê Bike!" <i>important directions for the game "Guess!"</i>)
zanîarî	directions (zanîarîêt pêtivî bu yarîkirna "Texmînê Bike!" <i>important directions for the game "Guess!"</i>)
zarî vekirin, zarî veke	to act out [do charades] (Tu dişêî zarî vekî, belê çênabit tu biaxivî. <i>You can act [the word] out, but you aren't allowed to speak.</i>)
zehîf xwarin, zehîf bixwe	to overeat (Heker em devêt xu bi kar bînîn da zehîf bixwîn, u vêca bibîn qelew... <i>If we use our mouths to overeat and thereby get fat...</i>)
zerrerê gehandin, zerrerê bigehîne	to cause harm (Erê mebesta rojî ewe em bi xu ne baş bîn? U zerrerê bigehînîn gîanê xu? <i>Is the purpose of fasting that we should become ill? And to cause harm to our being?</i>)
zincîr	chain (Zincîrêt çewtîê bişkêne. <i>Break the chains of injustice.</i>)